

(Svendsen), at Menighedsraadene vilde føre os dybere ind i Statskirkevæsen, at han frygtede, at de vilde fæstne Statskirken mere her i Landet end hidtil, tror jeg, at den ærede Taler tager ganske fejl. Tværtimod, disse kirkelige Lovforslag vilde være et Skridt i Retning af at gøre Folkekirken mere selvstændig, gøre den i Stand til at fri sig ud af det statsbundne, som den nu har og har i alt for høj Grad. Det er nemlig, synes det mig, klart, at vil man have, at Folkekirken ikke skal være saa afhængig af Staten, som den hidtil har været, men give den en mere selvstændig Stilling, kan man ikke gøre det, uden at man samtidig giver den en Organisation, medmindre man da har den Tanke om Folkekirken i det hele taget, at en vild Opløsning var det allerbedste, for at Staten saa kunde inddrage Folkekirken Midler til andet Brug. Socialdemokraterne staa jo paa dette Standpunkt, og ud fra dette Synspunkt er enhver Organisation, som gør Folkekirken mere selvstændig og sætter den i Stand til at leve et Liv paa egne Ben i Fremtiden, en Bestræbelse, man maa være imod.

Det, som her foreligger med Hensyn til Menighedsraad er en Begyndelse til en Organisation, som gør det muligt, at man i Fremtiden kan stille Folkekirken mere selvstændigt end hidtil. Men da al Organisation jo — det er noget, vi vide af Erfaring — kan komme til at gaa ud over Mindretal, undertiden ret pinligt, er det nødvendigt, at man, samtidig med at man begynder paa et Arbejde for at organisere Folkekirken, ogsaa stiller Mindretallene saaledes, at de kunne føre deres Liv, hvis man ikke vil gøre Forholdene i enkelte Tilfælde endog maaske utaalelige for dem. Derfor følges Lovforslaget om Menighedsraad af de to andre Lovforslag, som netop ere Lovforslag for Mindretallene. Uden disse to Love om Brugen af Kirkerne og Valgmenigheder vilde der sikkert indtræde, ligesom det allerede nu sker, forskellige Tilfælde, som vilde være vanskelige for Mindretallene og vilde gøre dem Forholdene pinlige. Derfor høre disse Lovforslag naturligt sammen. Der er ikke nogen Grund til Ængstelse i Retning af, at Folkekirken ved Gennemførelsen af disse Forslag skulde blive stærkere bunden til Staten. Tværtimod, det er den Vej, man nødvendigvis maa ud, hvis man vil give Folkekirken mere Selvstændighed over for Staten, og det, tror jeg, er det tjenligste for Folkekirken.

Af en anden Taler, det ærede Medlem for Viborg Amts 3die Valgkreds (Jensen-Knudstrup) er der ytret Frygt for, at vi skulle faa en Kirkeforfatning, som skulde vise sig stærkt fæstnende og stærkt tvangsmæssig. Det var i alt Fald Tankegangen i hans Ord, jeg erindrer ikke selve Ordlyden af hans Tale. Jeg tror ogsaa, at denne Frygt er noget utidig — jeg vil dog ikke sige utidig, idet denne Frygt er en naturlig Følge af, at det er noget nyt, der foreligger her, men jeg tror, at den er betydeligt overdreven. Husk blot paa, at ved Afgørelsen her faa vi ikke nogen Kirkeforfatning. Det Udvalg, der skal nedsættes, laver ingen Kirkeforfatning, thi Lovgivningsmagten er nu og fremdeles hos Rigsdagen og Kongen i Forening, og der kan ingen Kirkeforfatning laves uden af Rigsdagen og Kongen. Men at det kirkelige Udvalg, som sammensættes paa denne Maade, bestaaende hovedsagelig af Lægmænd og Mænd fra alle Sider, da Forholdstalsvalgmaaden anvendes baade ved Valget af Præsterne og Lægmændene, afgiver sin Betænkning, kan kun være vejledende for Rigsdagen. Jeg tror i Virkeligheden ogsaa, at naar man skal til at behandle Sagerne, der komme fra Udvalget, ikke alene Forfatningsspørgsmaal, men mange andre, som Udvalget skal udtale sig om, vil man være glad ved at have haft dette Udvalg til at overveje dem. Jeg tror, at selv det ærede Medlem, som jeg haaber til den Tid maa sidde paa Rigsdagen, da maa sige: „Det var dog godt, at vi fik dette Udvalg. Nu have vi faaet Forholdene belyst fra alle Sider inden for Folkekirken“. Det kan man nemlig vanskelig faa i saa høj Grad alene ved Rigsdagen. Thi Rigsdagsvalgene foretages ikke alene med dette for Øje, men ogsaa med mange andre Ting for Øje. Derfor har jeg i sin Tid og siden heller ikke udtalt mig imod, at man gik til en saadan Kommission, naar man skulde til at overveje de kirkelige Forfatningsforhold. Jeg har i sin Tid sagt, at jeg da vilde finde en saadan samlet Overvejelse rimelig, men at jeg var imod Kommissionen, naar den skulde bruges til alene at overveje de tre her foreliggende Forslag med videre, thi da vilde det nærmest føre til en Standsning af det hele. Og jeg mente heller ikke, at de foreliggende Lovforslag vare saa vanskelige at overse, at man ikke skulde kunne skride til en Behandling og Gennemførelse af dem uden en saadan Kommissions Nedsættelse.